

Til
Bostadutvalget, Kunnskapsdepartementet
Oslo

HØRINGSUTTALELSE: Ja til fortsatt kristen formålsparagraf!

Vi vil med dette komme med følgende synspunkt til utvalgets *"fire utkast til nytt formål med opplæringen og formål med barnehagen"*:

1. Endring av formålsparagrafene i skole og barnehage er lovendringer og må følgelig konsulteres Grunnloven. *"Det er grunnloven som fastsetter hva som skal til for at det skal foreligge en gyldig lov. En kan si at lovgivningen utleder sin gyldighet av grunnloven"* (Andenæs 1998 s 25)
2. Grunnlovens § 2 uttaler: *"Alle Indvaanere af Riget have fri Religionsutøvelse. Den evangelisk-lutherske Religion forbliver Statens offentlige Religion."* Dette innebærer at denne religion må være fundamentet i all offentlig virksomhet og forvaltning.
3. § 2 uttaler videre: *"De Indvaanere, der bekjende seg til den, ere forpligtede i at oppdrage deres Børn i samme."* Over 85 % av befolkningen har en formell tilknytning til en kristen kirke, og ved dåpen forplikter foreldrene å oppdra barna i den kristne tro. For at foreldre skal kunne lykkes med dette oppdragerarbeidet, må den arena og den institusjon hvor en stor del av oppdragelsen foregår, nemlig skolen, målbære de samme verdier som foreldrenes.
4. Da vi i Norge ikke har skoleplikt, men opplæringsplikt, må den offentlige skole betraktes som et tilbud til foreldrene og som et alternativ til privat opplæring. I den europeiske menneskerettskonvensjon, tilleggsprotokoll nr. 1 (1952) art. 2 heter det: *"Ingen skal nektes rett til utdanning. Når staten utøver funksjoner som de påtar seg på oppdragelsens og undervisningsområde, skal den respektere foreldrenes rett til å sørge for slik oppdragelse og undervisning i samsvar med deres egen religiøse oppfatning og livsanskuelse."* Dersom ikke skolen og barnehagen har en kristen verdiforankring og et kristent oppdragermål, vil en risikere at et stort flertall av foreldrene spør om de er tjent med å ha barna sine i en skole som i så stor grad underkjenner deres eget verdigrunnlag. Antall private grunnskoler er for få til å kunne betjene foreldre som ikke får hjelp av den offentlige skolen i sitt oppdragerarbeid. Formålsparagrafen(e) må derfor først og fremst ivareta det store flertall, og for øvrig gi rom for at minoritetene i vårt samfunn sikres rettigheter i tråd med internasjonale avtaler.
5. For at skolen skal kunne lykkes med sin undervisning, må den også drive et bevisst dannelsesarbeid. Dette må skje i samarbeid og forståelse med hjemmet, som jo har hovedansvaret for både oppdragelsen og opplæringen. Dette felles ansvaret er sjeldent bedre beskrevet enn slik det er gjort i proposisjonen om lov om tilskudd til private skoler: *"Foreldrene skal beholde sin fulle frihet til å sørge for barnas undervisning – det hele under forutsetning av at undervisningsmålet blir nådd. Samfunnet griper her inn i det dypeste og fineste forhold som eksisterer på denne jord, nemlig forholdet mellom foreldre og barn."*
6. **Konklusjon:** I møte med en global, men også forvirrende verden, trenger barna og de unge mer enn noen gang før bevissthet om den tradisjon og den arv vår kultur er bærer av. Kristendommen har en helt spesiell rolle i så måte. Vi mener at våre formålsparagrafer i all hovedsak bør bli stående, både ut fra Grunnlovens § 2, og utfra det verdigrunnlaget majoriteten av foreldrene har vedkjent seg på vegne av sine barn. Vi er av den oppfatning at følgende sitat og oppfordring av Håkon VII er vel verdt å ta til etterretning også i dag: *"Det eneste som kan redde verden ut av vanskelighetene og alt det onde, er å vende tilbake til gammeldags kristendom – som må gjennomsyre et folk om vår kultur skal bestå."*